

МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС СЛАВИСТА • БЕОГРАД 2018.

Студентски трг 3, 11000 Београд, Србија • mks@fil.bg.ac.rs

З А П И С Н И К

са заседања проширеног Председништва МКС, одржаног 24 – 25. 09. 2016. године у Букурешту, Румунија

Позвани чланови МКС

Наталија БЕРНИЦКА (Наталья Берницкая), Француска; Атаол БЕХРАМОГЛУ (Ataol Behramoğlu), Турска; Јан Ивар БЈЕРНФЛАТЕН (Jan Ivar Bjørnflaten), Норвешка; Екатерина ВЕЛМЕЗОВА, Швајцарска; Алојз ВОЛДАН (Alois Woldan), Аустрија; Рафаел ГУСМАН ТИРАДО (Rafael Guzman Tirado), Шпанија; Милан ЂУРЧИНОВ (Милан Ђурчинов) / Максим КАРАНФИЛОВСКИ, Македонија; Петер ЖЕЊУХ (Peter Žeňuch), Словачка; Миодраг ЈОВАНОВИЋ, Црна Гора; Марија КИТАНОВА (Мария Китанова), Бугарска; Вим КУДЕНИС (Wim Coudenys), Белгија; Александар ЛУКАШАНЕЦ (Александар Лукашанец), Белорусија; Кетрин Мери МАКРОБЕРТ (Catherine Mary MacRobert), Велика Британија; Александар МОЛДОВАН, Русија; Антоанета ОЛТЕАНУ (Antoaneta Olteanu), Румунија; Олексиј ОНИШЧЕНКО (Олексій Онищенко), Украјина; Марко САМАРЦИЈА, Хрватска; Јоанис Х. ТАРНАНИДИС (Ioannis Ch. Tarnanidis), Грчка; Пјотр ФАСТ (Piotr Fast), Пољска; Мајкл С. ФЛАЈЕР (Michael S. Flier), САД; Сенахид ХАЛИЛОВИЋ / Сањин КОДРИЋ (Босна и Херцеговина); Герд ХЕНЧЕЛ (Gerd Hentschel), Немачка; Ђорџо ЦИФЕР (Giorgio Ziffer), Италија; Аленка ШИВИЦ ДУЛАР (Alenka Šivic-Dular), Словенија.

Као гост позван је Ђузепе МАЈЕЛЈО (Giuseppe Maiello), Чешка Република, али пропустом организатора позив му није уручен.

Прва седница, 24. 09. 2016.

(Конференцијска сала хотела „Siqua“, 10 ч.)

Седници присуствују

– чланови Председништва МКС: Бошко СУВАЈЦИЋ, председник МКС; Љиљана БАЈИЋ, потпредседник МКС и председник Савеза славистичких друштава Србије; Петар БУЊАК, секретар МКС; Петер ЖЕЊУХ (Словачка), координатор комисија акредитованих при МКС;

– чланови МКС: Наталија БЕРНИЦКА, Француска; Атаол БЕХРАМОГЛУ, Турска; Јан Ивар БЈЕРНФЛАТЕН, Норвешка; Миодраг ЈОВАНОВИЋ, Црна Гора; Марија КИТАНОВА, Бугарска; Вим КУДЕНИС, Белгија; Александар МОЛДОВАН, Русија; Антоанета ОЛТЕАНУ, Румунија; Олексиј ОНИШЧЕНКО, Украјина; Пјотр ФАСТ, Пољска; Герд ХЕНЧЕЛ, Немачка; Ђорџо ЦИФЕР (Giorgio Ziffer), Италија.

– Вељко БРБОРИЋ (Србија), председник Организационог комитета Конгреса.

– Рајна ДРАГИЋЕВИЋ (Србија), координатор тематских блокова Организационог комитета.

Извинили су се: Рафаел ГУСМАН ТИРАДО (Шпанија); Сањин КОДРИЋ (Босна и Херцеговина); Александар ЛУКАШАНЕЦ, Белорусија; Кетрин Мери МАКРОБЕРТ, Велика Британија; Мајкл С. ФЛАЈЕР (САД) и Аленка ШИВИЦ ДУЛАР, Словенија.

Пошто су се окупили сви присутни чланови МКС и домаћини, председник МКС **Б. Сувајџић** отворио је седницу у 9.45 ч., захваљујући организаторима на срдачном пријему. Затим је обавестио присутне о смрти представника Данске у МКС Јенса Нергора Серенсена и почасног члана МКС Слободана Ж. Марковића, те позвао присутне да им одају пошту минутом ћутања. После овога дао је реч домаћинима.

Присутне је бираним речима поздравио председник Румунског комитета слависта и Друштва слависта Румуније проф. др **Константин Цамбашу**.

Затим је Б. Сувајџић поздравио новоизабране чланове МКС: Вима Кудениса из Белгије који је заменио Ф. Томсона и Пјотра Фаста, новог представника Пољске, који је заменио М. Коритковску. Истакао је такође да су на овом форуму први пут од конгреса у Минску присутни Атаол Бехрамоглу из Турске и Јан Ивар Бјернфлатен, представник Норвешке.

Понудио је потом на дискусију и усвајање унапред припремљени дневни ред седнице:

1. Усвајање записника са заседања проширеног председништва МКС у Прагу (31. август – 1. септембар 2015)
2. Разматрање организационих питања у вези с припремом 16. међународног конгреса слависта
3. Разматрање пристиглих пријава за формирање тематских блокова
4. Припрема округлих столова на Конгресу
5. Предлог пленарних реферата на Конгресу
6. Актуелна питања рада комисија при МКС
7. Питања корекција Референтне листе часописа при МКС
8. Разно

Дневни ред је прихваћен једногласно.

1. Усвајање записника са заседања проширеног председништва МКС у Прагу (31. август – 1. септембар 2015)

Пре дискусије о записнику са прашког састанка Б. Сувајџић је констатовао да је записник, због утврђивања тематике Конгреса, сачињен аналитички, те предложио да се записник са овог заседања концентрише само на закључке. Предлог је подржао **А. Молдован**.

Записник је потом једногласно прихваћен без дискусије.

2. Разматрање организационих питања у вези с припремом 16. међународног конгреса слависта

Б. Сувајџић је дао реч председнику Организационог одбора Конгреса В. Брборићу.

В. Брборић је представио досадашњи рад Организационог одбора, а затим

приказао обимну презентацију о Београду и локацијама на којима ће се одржати Конгрес. Присутнима је током презентације подељен и рекламни материјал.

У име организатора – Савеза славистичких друштава Србије и Филолошког факултета Универзитета у Београду – присутнима се обратила **Љ. Бајић**.

Саопштење о овој тачки прихваћено је без дискусије.

3. Разматрање пристиглих пријава за формирање тематских блокова

Б. Сувајцић је у оквиру ове тачке дао реч **Р. Драгићевић**, координатору послова у вези с прикупљањем пристиглих пријава.

Р. Драгићевић је у уводном излагању подсетила на пропозиције позива за пријављивање тематских блокова, посебно на рок за подношење пријава (1. мај 2016), напоменувши да су пријаве стизале до самог заседања МКС у Букурешту. Обавестила је учеснике заседања да су пристигле укупно 53 пријаве са 323 учесника. Истакла је, поред осталог, да је на конгресу у Минску било 25 блокова који су у програму заузели значајан број сала и термина током два радна дана, као и да учесници блокова нису улазили у националне квоте.

Б. Сувајцић је истакао да је на овом заседању неопходно сачинити коначан списак тематских блокова, јер је то потребно имати пре секцијских реферата. **Подсетио је на то да је коначан рок националним комитетима за слање спискова учесника, наслова и сажетака реферата 1. март 2017**, јер на пленарном заседању МКС у Београду августа 2017. треба да буде усвојен програм Конгреса. Предложио је да се дискутује посебно о сваком предлогу тематског блока, и то по областима.

У дискусији су учествовали Г. Хенчел, А. Молдован, М. Китанова, П. Жењух, В. Чермак, Ђ. Цифер, О. Онишченко, П. Фаст, Р. Драгићевић, М. Јовановић, В. Брборић и др.

До краја седнице одлучивало се о прихватању или неприхватању блокова, а неколико случајева око којих није било опште сагласности остављено је за другу седницу.

Седница је закључена у 12.45.

Друга седница, 25. 09. 2016.

(Конференцијска сала хотела „Siqua“, 10 ч.)

Седници присуствују чланови Председништва МКС: Бошко СУВАЈЦИЋ, Љиљана БАЈИЋ, Петар БУЊАК, Петер ЖЕЊУХ,

– чланови МКС: Наталија БЕРНИЦКА, Атаол БЕХРАМОГЛУ, Јан Ивар БЈЕРНФЛАТЕН, Алојз ВОЛДАН, Миодраг ЈОВАНОВИЋ, Марија КИТАНОВА, Вим КУДЕНИС, Александар МОЛДОВАН, Антоанета ОЛТЕАНУ, Олексиј ОНИШЧЕНКО, Пјотр ФАСТ, Герд ХЕНЧЕЛ, Ђорђо ЦИФЕР.

– Чланови Организационог комитета: Вељко БРБОРИЋ (председник) и Рајна ДРАГИЋЕВИЋ (координатор тематских блокова).

Седницу је отворио Б. Сувајцић у 10.15 ч.

Настављена је дискусија о 3. тачки Дневног реда.

У дискусији су учествовали А. Волдан, Г. Хенчел, А. Молдован, П. Жењух, В. Чермак, П. Фаст, Р. Драгићевић, М. Јовановић.

Током дискусије дошло се до начелног критеријума за прихватање тематских блокова – избегавање општих тема, широких и недовољно дефинисаних тематских

поља, а давање предности јасно проблематизованим специфичним питањима од значаја за свеукупну славистику, како у уводним рефератима, тако и у осталим излагањима.

На захтев А. Волдана поново су разматрана два тематска блока која су одбијена на претходној седници.

За Конгрес су прихваћени следећи тематски блокови (име предлагача и назив блока):

- 1) Леонид ГОРИЗОНТОВ: Представления о регионах Европы в истории славистики
- 2) Ryszard GRZESIK: Antyczne i średniowieczne koncepcje pochodzenia Słowian
- 3) Оксана МИКИТЕНКО: Межі фольклору vs моделі поля інтерпретацій фольклорного тексту
- 4) Bogdan TROCHA: Slovenska fantastika
- 5) М. ГАРДЗАНИТИ, Н. ЗАПОЛЬСКА: Функциональность славянской книжности
- 6) Dana HUČKOVÁ: Cesty na slovanský juh (Srbsko a krajiny Balkánu v cestopisnej literatúre 16. – 20. storočia)
- 7) Gun-Britt KOHLER, Павел I. НАБУМЕНКА: 'Младо'-движения в славянских литературах рубежа XIX-XX вв.
- 8) Slobodanka VLADIV-GLOVER: Pripovjedne strategije, trendovi i struje u postjugoslovenskoj književnosti (hrvatskoj, srpskoj, bosansko-hercegovačkoj, makedonskoj)
- 9) Светлина НИКОЛОВА: Переводная литература славянского средневековья
- 10) Dirk UFFELMANN: Поэзия онлайн
- 11) Marianna LEONOVA: Диалог и диалогичность литературных текстов
- 12) ЯБЛОКОВ Евгений Александрович: Михаил Булгаков в зеркале славянской культуры
- 13) ЛУКАШАНЕЦ Александр Александрович, Elena Koriakowsewa: Глобализация и славянское словообразование
- 14) ЦИММЕРЛИНГ Антон Владимирович: Именные предикативы и дативные модели предложения в славянских языках
- 15) Gerd HENTSCHEL: Мигрирующие слова: Германизмы в восточнославянских языках, имеющие соответствия в польском языке
- 16) Вікторія Л. ІВАЩЕНКО: Категорія багатозначності в теорії і практиці слов'янської термінографії
- 17) Zofia RUDNIK-KARWATOWA: Bibliografia językoznawstwa slawistycznego w przestrzeni cyfrowej
- 18) Stanislaw GAJDA, Наталия КЛУШИНА: Медиакультура и стиль
- 19) Czesław ŁAPICZ: Kitabistyka – teoria i praktyka
- 20) КРАВЕЦКИЙ Александр Геннадьевич: Литургические языки Slavia Orthodoxa в Новое и Новейшее время
- 21) Светлана МЕНГЕЛЬ: Альтернативные пути формирования русского литературного языка в доломоновский период: деятельность иностранных ученых и переводчиков
- 22) Марјан МАРКОВИЌ: Семантичка деривација
- 23) Helmut W. SCHALLER: Balkan Morphosyntax in Contact Situations
- 24) Jerzy SIEROCIUK: Językowo-kulturowa wspólnota wsi słowiańskiej
- 25) МОРОЗ Андрей Борисович: Душа в славянском фольклоре и фразеологии

- 26) Björn WIEMER: Клаузальные актанты и актантные союзы – методология для сопоставительного анализа в синхронии и диахронии
- 27) Andriy DANILENKO: Модальные предикаты в славянских языках: исторические и актуальные процессы
- 28) Ralph CLEMINSON: Mediaeval Slavonic Studies and Recent Developments in Digital Humanities
- 29) Hana GLADKOVA: Slovanské spisovné jazyky od teorie k praxi. Formování jazykového vědomí a postojů k jazyku
- 30) Jerzy BARTMIŃSKI: Historyczna pamięć w języku
- 31) Artur GAŁKOWSKI: Onomastyka a kultura współczesna
- 32) Roland MARTI: INTERCOMPREHENSIO – взаимопонятность славянских языков

Блокови су прихваћени с једним гласом против – свој став издвојио је А. Волдан због одбацивања блокова које су предлагали или у њима учествовали слависти из Аустрије, а за које је сматрао да имају јаку научну аргументацију, односно научну и културну актуелност.

У оквиру ове тачке дневног реда донета су још следећа два закључка:

1. Предлагачима тематских блокова изван комисија акредитованих при МКС, а чији предлози нису прихваћени, саветује се да своје реферате и реферате својих кореферената понуде као редовне секцијске реферате преко одговарајућих националних славистичких комитета и унутар њихових квота.
2. Председницима и члановима комисија при МКС чији предлози тематских блокова нису прихваћени скреће се пажња да ће предложене реферате и кореферате моћи да поднесу у терминима који ће у програму Конгреса бити резервисани за редовне састанке комисија.

4. Припрема округлих столова на Конгресу

Б. Сувајцић је саопштио да засад постоји само једна пријава за округли сто: «Славјанска фразеологија в современном мире» коју је послао В. Мокијенко, председник Фразеолошке комисије при МКС.

Б. Сувајцић предложио је да се овај округли сто укључи у програм Конгреса, што је примљено акламацијом.

Затим је подсетио да се на претходним заседањима спомињао округли сто о корпусној лингвистици, који не може иницирати МКС, већ одговарајућа комисија. **П. Жењух** је предложио да Председништво МКС упути предлог председнику Комисије за корпусну лингвистику. **А. Молдован** је подржао предлог.

Ђ. Цифер је предложио одржавање округлог стола о текстологији и критици текста. Његов предлог је прихваћен и задужен је да што пре, до краја октобра 2016, начини званичан предлог.

Б. Сувајцић је обавестио о намерама домаћина Конгреса да организује округли сто који би објединио специјалне теме Конгреса – Вуков *Српски рјечник*, односно Александар Белић.

Одлучено је да време трајања округлих столова буде **од 60 до највише 90 мин.**

5. Предлог пленарних реферата на Конгресу

Б. Сувајцић је подсетио на неписано правило да један пленарни реферат буде из земље-домаћина, један из словенских и један из несловенских земаља, по могућству по један из лингвистике, науке о књижевности и палеославистике. Обавестио је о

пристиглим предлозима и најавио предлог домаћина.

Пристигли предлози:

– предлог бугарског комитета – Светлина Николова: „Современи кирило-методијевски изследвања в Европа“;

– предлог пољског комитета – Жежи Бартмињски: „Језик у контексту културе“

Б. Сувајцић је изнео предлог домаћина је да пленарни реферат одржи академик Нада Милошевић-Ђорђевић: „Српска народна књижевност у светлости Вуковог *Рјечника*“. Затим је изнео и молбу домаћина да му се дозволи да има још један пленарни реферат, и то академика Предрага Пипера из лингвистике.

Б. Сувајцић је, уз резерве да би то био преседан, изнео на одлучивање предлог да из Србије буду два пленарна реферата. Предлог је једногласно прихваћен.

У даљој дискусији учествовали су М. Китанова, П. Фаст, А. Молдован, П. Буњак, М. Јовановић, Г. Хенчел, О. Онишченко, А. Волдан, Ђ. Цифер.

Одлучено је да пленарни реферат у име несловенских земаља одржи представник немачких слависта, чије ће име и тема реферата бити саопштени накнадно, после консултација у немачком комитету.

Питања избора пленарног реферата из словенских земаља (Св. Николова или Ј. Бартмињски), прихватања предлога немачких слависта за пленарни реферат у име несловенских земаља, као и утврђивања дефинитивне листе пленарних реферата – остављена су за заседање МКС у Београду 2017. године.

6. Актуелна питања рада комисија при МКС

Б. Сувајцић је дао реч координатору комисија акредитованих при МКС-у П. Жењуку, који је констатовао да о овој теми нема потребе детаљно излагати на овом заседању, јер већина комисија добро и темељно ради (што се види и из великог броја пријављених тематских блокова), док са свега трима нема никаквог контакта. По његовом мишљењу, довољно ће бити да се ова проблематика детаљније изложи на пленуму МКС у Београду.

7. Питања корекција Референтне листе часописа при МКС

Б. Сувајцић обавестио је присутне о састанку који је одржала комисија за часописе у Београду 26. јуна 2016, а на којем су присуствовали В. Чермак, Милош Ковачевић и Б. Сувајцић. Затим је прочитао закључке с тог састанка, где се истиче потреба за комплетирањем те листе према дескриптивним критеријумима које је разрадио Герд Хенчел, успостављањем начела за разврставањем часописа по тематском принципу, као и према дужини и редовности излагања. Истиче се да није реч о хијерархизацији славистичке научне периодике, већ о могућности да то за своје научне потребе чине национални славистички комитети који то сматрају сврсисходним. Потребно је такође листу учинити доступном на сајту МКС и Словенске библиотеке у Прагу, као и иновирати је једном годишње.

У дискусији су учествовали В. Чермак, Г. Хенчел, А. Олтеану, О. Онишченко, А. Молдован.

Једногласно је донет закључак да се националним комитетима упути предлог да спискове часописа које су већ послали још једном прегледају, да часописе разврстају на три тематске категорије: (а) лингвистика, (б) наука о књижевности, (в) култура Словена, односно да, по потреби, укључе и четврту тематску категорију (в) тзв. помоћних славистичких часописа, куда би се могли сврстати они доминантно посвећени другим областима хуманистике а који редовно доносе одговарајуће славистичке садржаје. Унутар ових тематских категорија часописе треба разврстати

према дужини и редовности излагања, почев од оних с најдужим временом излагања.

8. Разно

Б. Сувајцић је најпре констатовао персоналне промене на челу националних комитета Данске, Белгије и Израела, затим информисао о припремама комитета Летоније за Конгрес, а потом изнео молбу швајцарског комитета и председнице Екатерине Велмезове да се Швајцарској квота са садашњих 5 повећа на 10 или 11 места.

У дискусији о молби швајцарског комитета узели су учешће Г. Хенчел, А. Молдован, М. Китанова, В. Брборић, А. Волдан, О. Онишченко, М. Јовановић, А. Олтеану, П. Фаст.

Преовладало је уверење да о томе може да се одлучује тек ако се има у виду реално интересовање швајцарских слависта, тј. према броју пријављених референата. Б. Сувајцић је подсетио на спремност организатора да сваком комитету, у случају потребе, квота буде увећана за 20% и изразио спремност да се швајцарском комитету у случају већег интересовања додели и више места за београдски конгрес, али да се квота из Нижњег Новгорода не мења.

Б. Сувајцић је изразио бојазан да ће, с обзиром на то да је Србија домаћин Конгреса, квота националног комитета Србије (25) у погледу интересовања српских слависта бити премала. У Минску је српска делегација бројала 35 чланова, али само за XV конгрес. Зато је затражио сагласност да за београдски конгрес квота за Србију буде 45 до 50 учесника, а да надаље остане на раније утврђеном нивоу (25). Овај предлог једногласно је прихваћен.

Затим је Б. Сувајцић прочитао допис слависта из Републике Српске (БиХ) у вези с проблемима у функционисању славистичког комитета Босне и Херцеговине, изразивши жаљење што С. Кодрић није присутан. Подсетио је на своје лично и посредовање В. Брборића у решавању проблема у националном комитету БиХ и изразио наду да ће се до београдског састанка МКС 2017. ситуација поправити.

Кад је реч о домаћину XVII конгреса, остало је и даље само на два најважна кандидатура из Прага – Француске и Босне и Херцеговине. Б. Сувајцић је истакао да се до пленарног заседања МКС у Београду 2017. морају поднети званичне кандидатуре. Затим је дао реч Н. Берницкој.

Н. Берницка је исцрпно упознала присутне с активностима у вези с кандидатуром Париза и Француске, у првом реду корацима Института за славистику према ректору и властима Сорбоне.

Затим је реч добио **А. Бахрамоглу** који је присутне обавестио о стању славистике у Турској и затражио савет како да организује тема за реферате учесника из Турске. Посаветовано му је да се обрати свим високошколским институцијама за које зна да се баве славистиком да њему лично, као представнику Турске у МКС, доставе своје кандидатуре.

Б. Сувајцић је затим подсетио на раније, у Прагу, изнет предлог да се публикације за конгрес унификују. У том смислу предложио је да се у једној књизи за београдски конгрес објаве сви пленарни реферати са свих досад одржаних конгреса. Српски слависти, нагласио је, спремни су да координирају послове око издавања овакве књиге.

В. Брборић је поред тога предложио да се у електронском облику објаве сви реферати са XVI конгреса.

У дискусији поводом ових предлога учествовали су П. Жењух, Г. Хенчел, А. Молдован, М. Китанова, Ђ. Цифер.

У вези с електронским издањем реферата, изнети су проблеми издавачких права, уколико су зборници реферата националних комитета штампани преко издавачких

кућа. Због тога је одлучено да они комитети који то могу – пошаљу организаторима електронске верзије реферата својих делегација.

Издавање књиге пленарних реферата са свих досадашњих конгреса као књига за београдски конгрес наишло је на резерве **А. Молдована** и **Ђ. Цифера** у погледу научне актуелности реферата од пре 50 година, па је предложено да се и то ограничи на електронско издање.

Пошто је још једном захвалио домаћинима на топлом пријему и учесницима на доприносу, Б. Сувајцић је у 13.15 ч. закључио заседање проширеног председништва МКС у Букурешту.

Председник МКС

проф. др Бошко Сувајцић

Секретар МКС

проф. др Петар Буњак